

פסא ויקרא

267

מפני מה נכתב ויקרא באות אלף זעירא (קטנה)?

ביאר רבי אברהם הכהן יצחקי בעל 'המשמרות כהונה', על פי מה שאמרו חז"ל (שבת ל, ע"א) אמר הקב"ה לדוד המלך "כי טוב יום בחצריך מאלף בחרתי", טוב לי יום אחד שאתה לומד תורה בחצרות ה' יותר מאלף עולות שעתיך בנך שלמה להקריב על כן כשבא משה רבנו להורות לעם ישראל את דיני הקורבנות, רמז להם ויקרא אלף זעירא, אלף רמז לאלף עולות, שהם זעירות לפני ה' יתברך כלפי ערך התורה ובכך ידע האדם את מעלת לימוד התורה ויתאזר לעסוק בה. וכן אמרו (מנחות קי, ע"א): כל העוסק בתורה כאילו הקריב עולה מנחה חטאת ואשם. וכן אמרו: כל העוסק בתורה לא צריך לא עולה ולא מנחה ולא אשם.

(1)

מסא
מאמר

עוד ביאר רבי יהודה בן דאנאן זצ"ל, בספרו 'לחם יהודה' שבא משה רבנו להורות שעיקר הקורבנות הוא שיזעיר האדם את עצמו לקנות הכנעה ושכירת הלב, כפי שנאמר (תהלים נא, יט) "זבחי אלהים רוח נשברה לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה". וכן אמרו (סוטה ה, ע"ב): אמר רבי יהושע בן לוי בוא וראה כמה גדולים

נמוכי הרוח לפני המקום, שבזמן שבית המקדש קיים אדם מקריב עולה שכר עולה בידו, מנחה שכר מנחה בידו, אבל מי שדעתו שפלה מעלה עליו הכתוב כאילו והקריב כל הקורבנות.

ושני דברים אלו לימוד תורה, ענוה ושפלות, לא רק שמעלתם גדולה יותר מהקורבנות, אלא שסגולתם קיימת לדורות גם בגלות שאין לנו בית המקדש להקריב קורבנות, יכול האדם לעסוק בתורה ולהתנהג בענוה.

(2)

ע"כ
שני ע"כ
ג"כ

והתלמוד תורה. נמי אין לה שיעור לא למטה ולא למעלה. דכתיב והגית בו יומם וליילה. וא"כ אין לה שיעור למעלה. ולמטה נמי דפעמים בתיבה אחת פוטר והא דאיתא בגמרא קרא קריאת שמע ערבית וזכרית כאילו קיים והגית בו יומם וליילה. לא בא לאפוקי שאינו יוצא בתיבה א' אלא ק"ש הוא חיוב על כל אחד לקרות שחרית וערבית וע"ז אמרו דאם קרא כו' אז אפילו תיבה א' א"ז ללמוד ויוצא בק"ש והא דכתיב והגית כו' כיון שיוצא בתיבה אחת היינו דאילו לא הוי כתיב והגית א"ז שאינו צריך אלא תיבה א' ולא יותר אף שיש לו פנאי ללמוד לכך נאמר והגית גו' לומר שתיב אדם ללמוד תורה יום וליילה אף אם צריך לעסוק במצוה או בדרך ארץ שהוא ג"כ מצוה אזי הוא פוטר את עצמו בתיבה אחת ונקט התנא הא דאין לח"ת שיעור למטה להורות שצריך האדם מאד מאד לחנך את התורה דבכל תיבה ותיבה שלמד בה הוא מצוה בפ"ע והראיה שיוצא בתיבה אחת מצוה לימוד התורה שהיא שקולה נגד כל המצוות והכלל בזה שאין מבטלין ח"ת אפילו למצוה אם יכולה להעשות על ידי אחרים והשכל מחייב בזה מפני שכל תיבה ותיבה בפ"ע הוא מצוה גדולה והיא שקולה נגד כולם. א"כ כשלומד למשל דף א' מקיים כמה מצוות מצות. וא"כ בודאי יותר טוב לקיים מאה מצוות ממצוה אחת רק כשאין אפשר לקיים ע"ז אחר הוי ראוי לנטל ולזה בונה התנא הא דח"ת אין לה שיעור למטה להורות כג"ל או כשצריך לאכול שהוא ג"כ מצוה ולולא זאת לא היה לנו פנאי לעשות איזה מצוה או לאכול דכתיב והגית בו יומם וליילה. לכך משמענו דלפעמים אף בתיבה אחת יוצא: אלו דברים וכו'. כבוד אב וכו'. פי' דכתיב ודף א"כ כתיב למען יאריכון ימיו ולמען ייטב לך. חד בעוה"ז וחד בעוה"ב. וגמילות חסדים כתיב רודף לדקה וחסד ימנא חיים לדקה וכבוד חיים בעוה"ב לדקה וכבוד בעוה"ז והא דכתיב בעוה"ב חיים לנד ובעוה"ז לדקה וכבוד. היינו דבעוה"ז יש ב' ענינים. א' דבעוה"ז יותר טוב מעוה"ב וא' דגרוע. כמאמר התנא יפה טעה אחת של קורת רוח בעוה"ב מכל חיי עוה"ז ויפה טעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעוה"ז מכל חיי עוה"ב. וזה למשל עשירות או מלוכה שאין עושה בה לדקה או מעשים טובים אלו העוה"ז הוא גרוע. ועשירות בעוה"ב בה לדקה ומע"ט. העוה"ז יותר טוב מעוה"ב שכל עת ורגע הוא קונס כמה עולמות. ולזה אמר לדקה וכבוד לדקה הוא עוה"ז המעולה וכבוד הוא עוה"ז

(1)

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו (א, א)

1 תחלתו של הפסוק יש לתמוה בו, שהרי מקרא חסר הוא ולא פירש מי הקורא, ומדוע לא אמר: ויקרא ה' אל משה. ועוד, שקריאה זו לא פורש מה טיבה ומה נאמר בה למשה רבנו, כי על ענין הפרשה כולה נאמר "וידבר ה' אליו".

ונראה, כי משה רבנו ע"ה בכל פעם שהיתה שורה עליו השכינה והיה שומע את דבר ה' מאהל מועד, היתה מקדימה ובאה אליו דבקות והתעלות נפלאה, ועל ידה היה מגיע למצב התפשטות הגשמיות המתאים לשמיעת דבר ה'. הקריאה שבה פותח הכתוב ואומר "ויקרא אל משה", היא היא הדבקות שבה היה חש משה רבנו כי הקב"ה קרוב אליו ועומד להשמיעו את דברו. לפי שבדבקות זו עדיין לא שמע משה את קול ה' המדבר אליו, ולא נאמרו לו בה דברים כלשהם, לכן לא נאמר בה ויקרא ה', ולא באו אחריה דברים שנאמרו לו בקריאה זו.

6
3
פסוק
831

כל אדם מישראל עתים יש לו שהשכינה מתקרבת אליו בכחית איתערותא דלעילא, מבלי שתקדם איוו התקרבות מצדו. לפעמים בעמדו בתפלה, מרגיש אדם בנפשו התעוררות נפלאה וצמאון עז להתקרב אל ה', ותפלתו עולה ככוונה מקרב לבו. ולפעמים באה לו ליהודי התעלות, והוא מבחין לפתע בפחיתותם ובקטנוניותם של עסקיו היומיומיים, וחש הוא בצורך להיטיב את מעשיו. לא אתנו יודע עד מה, באיזה זכות ומה הסבה להתעלויות פתאומיות הללו, הרבה זכות אבות עושה, או שלפי שורש נשמתו ראוי הוא כעת להרגשה נפלאה זו שהיא מעין קריאה מן השמים. וראוי לו לאדם כאשר הוא כמצב זה, שיאחז בו ולא ירפנו, ולא יזניח עת רצון זו שהקרו לפניו מן השמים, ויפיל תחנה ותפלה שיזכה שרשפי אש קדש אלו יתמידו ויתחזקו בו בלי הפסק, ויהיה מוסיף והולך בארח חיים למעלה למשכיל.

דוגמא לזה מצינו בכתבי האריז"ל שכתב, כי מי שמרגיש פתאים ביום ראש השנה התעוררות של בכי, ידע שכאותה שעה דנים אותו למעלה, ואע"ג דאיהו לא חזי מזליה חזי, וצריך להתעורר מאד לשוב בתשובה שלמה ולהתפלל ככוונה, ולא להחמיץ את שעת הכושר הזאת.

אדם כי יקריב מכם קרבן לח' (א, ב).

למה אמר אדם ולא אמר איש, ירצה לומר כי יחסא האדם כמו אדם הראשון שהתחיל לחטוא. יקריב קרבן - מדרש תנחומא.

4
פסוק
101

7 וכדי שיהי' לאדם שום מושג להבין מה גדול חטאו בעברו על צווי ה' ובמה שהמרה את דבריו, יש ללמוד ולהתבונן מאדם הראשון, אשר באכלו מעץ הדעת הביא עליו ועל כל העולם את מר המות, וכן נתקלל הוא וכל העולם כולו בעמל הפרנסה וחסרונגה, ששתי אלו, היינו פחד המות ועמל הפרנסה, הן הנה המקור והשורש של כל הצרות והפערעניות הבאות על האדם משך ימי חייו, דכל מאורע שיארע בגופו וכל חולי או שום פגע רע, מביא בלבו פחד מהמות, ואם לא הי' מות בעולם או לא היה מקום לכל הדאגות האלו ותמיד היה בטוח בחייו; והחלק השני מפגעי האדם הוא ביקוש והשגת פרנסתו הקשה בקריעת ים סוף, אשר אליה הוא נושא את נפשו תמיד וסובל ממנה פגעים ומרעין בישין, וכל התלאות שונות ומשונות שעוברים עליו רובם הם בשביל מחייתו הקשה עליו, ואם לא הי' נתקלל האדם בקללת הפרנסה של "בויעת אפך תאכל לחם", אז היה מאושר בחיים והיה פנוי תמיד להיות דבוק במחשבתו ובמעשיו אך ורק

1 יש להבין על איוו כוונה צריכים אנו ללמוד מאדם הראשון בהבאת הקרבן, דאם יש כאן רצון וצווי ה' דמי שחטא יביא קרבן, א"כ עצם הבאת הקרבן אנו מצווים לעשות על פי צווי התורה, אף אם אדם לא הי' מביא קרבן, ומה יש לנו ללמוד ולהתבונן מאדם הראשון שהביא קרבן על חטאו, (ועי' באוה"ח מש"כ בזה).

ואפשר בזה, דכפי הידוע עיקר הקרבן היא התשובה והחרטה על החטא, ויסוד החרטה הוא התכרה בגודל חטאו והפגם הנורא שפגם בנפשו וזרעו בפרט, ובכל העולם בכלל, וכשישים לב להתבונן ולהכיר את גודל ההשחתה לו ולדורותיו ולכל העולם, אז יתחרט בחרטה גמורה וידאג ויחאונן על חטאיו במר לבו, שכל אלו הם מעיקרי התשובה כמבואר בשער: תשובה לרבינו יונה ז"ל, ומתוך זה יקבל עליו בלב שלם שלא ישוב לכסלה עוד, שזה עיקר ויסוד התשובה, ואז יתקבל קרבנו לרצון לפני ה'.

8

5

על עבירות קלות כדי שלא יהא אדה"ר נתפס
 על ידיהם, ומכל זה מתבאר ומוכרח שאמנם כל
 חטא ועוון של האדם, הוא ג"כ באותו משקל
 ומדה של אדה"ר, אלא מפני שאדה"ר היה תחילה
 היצירה, כתבה התורה האזהרה שלו ופירשה איך
 שעבר עליה, וגילתה לנו את פגמו ועונו עד
 שכל הדורות הבאים ירגישו את מרירותו עד
 היום, ומכאן ואילך באנשים פשוטים שאינם
 ספונים וחשובים כל כך, אינם כדאיים להודיע
 את חטאם ולפרש את פגמם ועונשם, אבל באמת
 צריך לדעת שכל מי שעושה איזה דבר שאסרה
 התורה ועובר את פי ה' ח"ה, הרי המעשה שלו
 היא גם כן כעין מעשה אדם הראשון שאכל מעץ
 הדעת, בזה שגם הוא גורם קלקול בהעולמות
 ופגם גדול לו ולדורות.

ועיין משי"כ בספר נפש החיים (בשער א' פ"ד)
 וזה לשונו: "וזאת תורת האדם כל איש ישראל"
 אל יאמר בלבו ח"ו כי מה אני ומה כחיי לפעול
 במעשי השפלים שום ענין בעולם, אמנם יבין
 וידע ויקבע במחשבות לבו שכל פרטי מעשיו
 ודיבוריו ומחשבותיו כל עת ורגע לא איתאבידו
 ח"ו, ומה רבו מעשיו ומאד גדלו ורמו, שכל אחד
 עולה כפי שרשה לפעול פעולתה בגבהי מרומים
 בעולמות וצחצחות האורות העליונים, ובאמת
 כי האיש החכם ויבין את זאת לאמתו לבו יחיל

בקרבו בחיל ורעדה בשומו על לבו עד מעשיו
 אשר לא טובים ח"ו עד היכן המה מגיעים
 לקלקל ולהרוס בחטא קל ח"ו הרבה יותר ממה
 שהתריב בבוכדנאצר וטיטוס, כי הלא בבוכדנאצר
 וטיטוס לא עשו במעשיהם שום פגם וקלקול כלל
 למעלה, כי לא להם חלק ושורש בעולמות
 העליונים שיהיו יכולים לנגוע שם כלל במעשיהם
 וכו', ועיין שם עוד שכתב דלזאת יחרד לב
 האדם מעם הקודש שהוא כולל בתבניתו כל
 הכוחות והעולמות כולם שהן המה הקודש והמקדש
 העליון, והלב של האדם אמצעיתא דגופא הוא
 כללות הכל נגד הבית קדשי קדשים, וכולל כל
 שרשי מקור הקדושות כמוהו וכו', אם כן בעת
 אשר יתור האדם לחשוב בלבבו מחשבה אשר לא
 טהורה בניאוף ר"ל הרי הוא מכניס זונה סמל
 הקנאה בבית קודש הקדשים העליון נורא
 בעולמות העליונים הקדושים ח"ו, ומגביר ר"ל
 כוחות הטומאה והס"א בבית קה"ק העליון הרבה
 יותר ויותר ממה שנגרם התגברות כח הטומאה
 ע"י טיטוס בהציעו זונה בקה"ק במקדש מטה,
 וכן כל חטא ועוון אשר כל איש ישראל מכניס
 בלבו ח"ו אש זרה בכעס או שארי תאוות רעות
 ר"ל, הלא הוא ממש כענין הכתוב (ישעי' ס"ד)
 בית קדשנו ותפארתנו אשר הללוך אבותנו היה
 לשיריפת אש, הרחמן ית"ש יצילנו, ע"ד דבריו,
 ועי"ש עוד מה שהאריך בזה בדבריו הקדושים.

בדברים העומדים ברומו של עולם; נמצא שכל
 הצרות המתרגשות ובאות לעולם בכלל ובפרט,
 כגון הנה תוצאות החטא של אכילת אדם הראשון
 מעץ הדעת.

ואם יעלה על הדעת לומר שרק החטא של
 אדם הראשון גרם ופעל השחתה גוראה כזו, אבל
 לא כן בשאר חטאים ובשאר בני אדם, אין

הדבר כן, ובא וראה מה שאמרו בספרא פרשה
 זו והובא ברש"י (ה' י"ז), ר' יוסי אומר אם
 נפסד לידע מתן שכרן של צדיקים לעתיד לבוא,
 צא ולמד מאדם הקדמוני, שלא נצטוו אלא מצוה
 אחת בלא תעשה ועבר עליה ראה כמה מיתות
 נקנסו לו ולדורותיו ולדורות דורותיו עד סוף
 דורותיו, וכי איזה מדה מרובה מדת הטובה או
 מדת פורעניות, הוי אומר מדת הטובה, אם מדת
 פורעניות מועטת הרי כמה מיתות נקנסו לו
 ולדורותיו ולדורות דורותיו עד סוף כל הדורות,
 השב מן הפיגול ומן הנותר והמתענה ביום
 הכיפורים על אחת כמה וכמה שמזכה לו
 ולדורותיו ולדורות דורותיו עד סוף כל הדורות.

ע"כ, הרי שלמדו בקל וחומר מחטאו של אדם
 הראשון על מצוות ועבירות של שאר בני אדם
 כגון פיגול ונותר וכו'; ובזהו הקדוש בראשית
 (נ"ז ב') תא חזי לא אסתלק בר נש מעלמא עד
 דחמי ליה לאדם הראשון, שאיל ליה על מה

אזיל מעלמא והאיך נפיק, הוא אמר ליה ווי
 דבגינך נפקא מעלמא, והוא אתיב ליה כרי אנא
 עברית על פקודא חרא ואתענישת בגינה, חמי
 את כמה חובין וכמה פקודין דמארך עברת
 עי"ש; ובמדרש רבה (חוקת פ' י"ט) אמרו על
 אדם הראשון שכל הצדיקים שיעמדו ממנו
 נגורה עליהם מיתה, ואין נפטרין מן העולם עד
 שרואים פני שכינה, ומוכיחין אדם הראשון
 ואומרים לו אתה גרמת לנו מיתה, והוא משיבם
 אני בידי חטא אחד, ואתם אין כל אחד מכם
 שאין בידו יותר מארבע עונות [ואמרו עוד שם
 כי הצדיקים נענשים מיתה על עבירות קלות
 שלא יהא אדם הראשון נתפש על ידיהם, ופירשו
 המפרשים דהיינו כדי שיבינו מה כי גם חטא
 אדה"ר ה' חטא קל, עי"ש בעץ יוסף].

הנה מכל זה מבואר שכל מין חטא ועוון אפילו

של שאר בני אדם הוא ג"כ במשקל החטא של
 אדם הראשון, שגורם בזה פגם גדול בעולמות
 ולדורות, דאם לא כן, אין מקום להקל וחומר
 של ר' יוסי בספרא, שלמד מחטאו של אדה"ר
 על שאר עבירות ומצוות כגון פיגול ונותר
 ומתענה ביוהכ"פ שלמד שם זה מאדה"ר, גם
 לא היה מקום לוויכוחו של אדה"ר עם שאר
 אנשים והצדיקים שהם חטאו הרבה חטאים יותר
 ממנו, [וכן מה שאמרו שם שהצדיקים נענשים

(3)

6

ועיין עוד בנפיה"ח (שער א' פ"כ) שביאר על מאמרים ז"ל (ע"ז ח' א' חולין ס') שור שהקריב אדם הראשון קרנותיו קודמים לפרסותיו היו, וז"ל: דהכוונה שכיון בהקרבתו לתקן אשר עיית לבנות הנהרסות לקרב אשר הרחיק וליחד אשר הפריד והעלה טוהר קדושת מחשבתו וכוונתו להאציל תחילה שפעת אור וקדושה על הבחי' ומדריגות העליונות שבו דמיון הקרנים הם שורש נשמתו, ונשמתו, ומשם המשיך אח"ז על רוחו ונפשו לטהר כל אבריו מראשו ועד רגליו וכו', והמה הפרסות של נפש הבהמית ע"כ, והיינו שאד"ה"ר שהשיג בהשגתו עד היכן הגיע פגם החטא, כוון בזה בקרבנו הכוונה הראוי' לתיקון הקלקול והעיוות, וגם על בחינה זו יש לפרש במדרש תנחומא הנ"ל דהכוונה שיתבוננו מאד"ה"ר, דכמו שהוא שהשיג בדעתו גודל פגם חטאו, כיון בזה בקרבנו הכוונה הראוי' והשלימה לתיקון החטא, כך כל אדם בהביאו את קרבנו יתבונן את אשר קלקל ועיוות, ואי יעלה קרבנו לרצון לפני ה'.

וזהו הכוונה במדרש המובא בריש דברינו, למה אמר אדם ולא אמר איש, ירצה לומר כי יחטא האדם כמו אדם הראשון שהתחיל לחטא, יקריב קרבן, ע"כ, היינו שמטעם זה כתבה כאן התורה אדם ולא כתבה איש כי יקריב וכו', כדי להעיר את מי שבא להקריב קרבן להתכפר בו, צריך הוא שיקח לקח ודוגמא והתבוננות מאדם הראשון, שעבר רק על לא תעשה אחת, כמה פגם בזה לו ולדורות, ועד היכן פעל חטאו

השחתה על כל העולם, וממנו יקח מוסר איך שאדם הראשון בהביאו את קרבנו התמרמר והתחרט על מעשהו, כי הלא הוא ראה בעיניו ממש את גודל הקלקול וההשחתה שחטאו הביא בעולם כולו, וכמו כן כל אדם כשיעלה על דעתו להביא קרבן, יצייר בנפשו שבאמת גם הוא גרם בחטאו קלקול ופגם לו ולדורותיו ולכל העולם, אף שאינו רואה כעת את פגמו וקלקולו, ואף בקרבן עולה המדובר כאן בריש הפרשה, ושהיא באה גם על הרהור הלב, כמו"ש חז"ל, אבל גם בחטא כזה גדלה אשמתו עד למאד, כמוכא לעיל מס' נפיה"ח גודל הפגם שגורם האדם במחשבת לבו המכוון כנגד קה"ק, ולכן על כל חטא שמביא האדם קרבנו, יתבונן להכיר גודל חטאו עד היכן הגיע, וע"ז נאמר "אדם" כי יקריב.

6

6

2

(1) ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח, דרשו רבותינו ז"ל במסכת יומא פרק הוציאו לו²⁷: לא מתו בני אהרן אלא על שהורו הלכה בפני משה רבן, מאי דרוש, ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח, אמרו: אע"פ שהאש יורדת מן השמים מצוה להביא מן חהדיט*, וכתב הגאון רבנו סעדיה: [28] בזה טעו נדב ואביהוא שחשבו כי מלת, ונתנו' פירוש ששימו אש מן החוץ על המזבח, ואינו כן, אבל מלת, ונתנו' הוא כלשון ובערו²⁹.

7

3 קת"י

שכן מצינו לשון נתינה שפירושו הבערה, והביא ראייה ממה שאמר חזקיה: ונתון את אלהיהם באש³⁰, ואמר * כי מכאן יש להוכיח כמה צריך אדם להזהר בדקדוק המלות בלשון תורתנו, שאפילו נדב ואביהוא שאין בכל ישראל למעלה מהם אחר משה, טעו במשמעות לשון, ונתנו' וטעותם היתה סבה להם שהביאו אש זרה מן החוץ ונענשו בחיוב מיתה, כי אמרו שכשאמר משה מפי הגבורה: ונתנו בני אהרן הכהן אש, פירושו ששימו על המזבח אש מן החוץ ולא חשו בזה שישאלו למשה והגיע להם העונש הזה, ועל כן היו נזהרים חכמי התלמוד לדקדק בלשון רבן שלא לשנות הכוונה בשום פנים, ומזה אמרו³¹: חייב אדם לומר בלשון רבו, ולרוב גודל הזהירות שחייב אדם להזהר בדברי התורה במלות לשון הקדש קרא הכתוב מי שהוא משנה כוונת המלות בלשוננו הקדוש, קהפך דברי אלהים חיים³², הוא שאמר ירמיה הנביא ע"ה: וכי ישאלך העם הזה או הנביא או כהן לאמר מה משא ה' ואמרת אליהם את מה משא ונטשתי אתכם נאם ה', והנביא והכהן והעם אשר יאמר משא ה' ופקדתי על האיש ההוא ועל ביתו, כה תאמרו אוש על רעהו ואיש אל אחיו מה ענה ה' ומה דבר ה', ומשא ה' לא תזכרו עוד כי המשא יהיה לאיש דברו³³, כלומר אין פירוש המשא לכם * כי אם לאיש הנביא השומע דברו *, ואם אתם מתחכמים על פירוש המשא זולתי כפי מה שיצוה הנביא, ואתם משנים כוונת דבריו תהפכו דברי אלהים חיים, וזה שאמר והפכתם את דברי אלהים חיים ה' צבאות אלהינו³⁴, תאר ה' יתעלה בשלשה שבחים אלה *, לברא כי בעשותם זה הם באים כנגד האבות, וכנגד הנביאים, וכנגד הקב"ה שנגלה על הר סיני: אמר, אלהים חיים על שם הר סיני, שנאמר: השמע עם קול אלהים חיים³⁵, ואמר, ה' צבאות' על שם הנביאים, הן אש שכתוב: אשר שלח ה' צבאות ברוחו ביד הנביאים הראשונים³⁶, ואמר, אלהינו על שם האבות, שנאמר: כי ה' אלהינו הוא המעלה אותנו ואת אבותינו וגו'³⁷, מכאן ראייה מפורשת כמה חייב אדם להזהר בפירוש ספרי הקדש בפסוקים ובמלות²⁸, עד כאן, והוא * ז"ל פירש מלת, ונתנו' בלשון ערבי וישעל"ן³⁸, כלשון ובערו, וכענין שכתוב: ובער עליה הרהו סניח³⁹

6

4

6

4

70

(4)

ישאלך העם הזה איך תבא אור
 כהן לאמר מהי משא יתה ואמרת
 אלהים אתי מהי משא ונסשתי
 אתכם נאמרתה: יי ותבא ותבון
 ותעם אשר יאמר משא יתה
 ופקדתי על האיש הנא ועל ביתו:
 כי בזה האמר איש על רעהו איש
 אל אחיו מהענת יתה ומהדבר
 יתה: יי ומשא יתה לא תזכיר
 עוד כי המשא יתה לאיש דברו
 ותפסקם אתי דברי אלהים חיים
 ונתעבאת אלהינו:

8) וכאכל
 ע"פ

9) חתום
 יתה

1) [ביאור⁶ דעת הרמב"ם היא, דכאמת
 ישנם שלשה דרכים בהם יכול האדם להשיג
 מדרגת "עבד ה'": תורה, שהיא המדרגה
 העליונה בעבודת ה' ועל ידה נקרא מקבל
 התורה - משה רבינו - עבד ה'; תפלה,
 אע"פ שאין היא חשובה כתורה שהרי מצינו
 מ' שתורתו אומנתו שפטור מתפלה, מכל
 מקום גם היא מקשרת את האדם לבוראו,
 שהרי ע"י זה הוא מרגיש שהכל בא מאתו
 יתברך; קרבנות, זו דרך נוספת למי שאף
 תפלה לא מועילה לו, והדרך בשבילו היא
 הקרבת קרבנות להרחיקו מעבודה זרה
 ולקרב אליו את הבורא. וזהו הוא דעת
 הרמב"ם, דבודאי הקרבנות חקים הם ויש
 בהם הרבה טעמים שאינם מובנים לנו, ולכן
 בודאי לעתיד לבא - אע"פ שלא תהיה
 עבודה זרה הם לא יבטלו ונלא ח"ו כאחרים
 שרצו לשנות את נוסח התפלה שבמקום
 "ושם נקריב לפניך" הגיהו "ושם הקריבו
 לפניך" בהסתמכם על שיטת הרמב"ם כמו"נ

4) שלעת"ל לא יהיו קרבנות], אלא עכ"פ ראוי
 לאדם להתבונן כמשפטי התורה הקדושה
 ולידע סוף ענינם כפי כחו, והיינו משום
 שע"י יכול כל אחד להתקרב לעבודתו
 יתברך, ודו"ק.]

26) והנה הרמב"ן בעצמו כתב בענין
 הקרבנות בזה"ל: ועל דרך האמת יש
 בקרבנות סוד נעלם כו' ממה שאמרו רבותינו
 כו' אמר שמעון בן עזאי בא וראה מה כתיב
 בפרשת הקרבנות שלא נאמר בהם לא קל
 ולא אלקיך ולא אלקים ולא שדי ולא
 צבקות אלא י"ד ה"א שם המיוחד שלא
 ליתן פתחון פה לבעל הדין לחלוק וכו'.
 ובסוף דבריו כתב וז"ל: והמלאך למד למנות
 ענין הקרבנות אמר אם תעצרני לא אוכל
 בלחמך שאם יעשה לו לחם לא יקבל ממנו
 כו' אבל אם תעשה עולה לה' לכדו תעלנה
 ותהיה לרצון על אשה ה' וכו'. ונראה בביאור
 סוף דבריו, דהנה בפרשת הנזירות כתוב
 לעולם נזיר ד', אבל בניזירות שמשון אמר
 המלאך נזיר אלקים, וכן בסוף ימי שמשון
 אמר לדלילה כי נזיר אלקים אני [ואפשר
 מפני שהיה מותר בטומאת מת], ולפיכך
 אמר לו המלאך שאף שהנזירות היתה נזירות
 אלקים מ"מ אם יקריב עולה אז דוקא לה'
 תעלנה, כי הקרבנות אינם מוקרבות לשם
 אלקים אלא לשם יו"ד ה"א, ודו"ק.

א, ט'. עלה אשה ריה ניתוח לה'.

1) עיין ברמב"ן שהביא שיטת הרמב"ם
 במהות הקרבנות, וז"ל: כי טעם הקרבנות
 כעבור שהמצרים והכשדים אשר היו ישראל
 גרים ותושבים בארצם מעולם היו עובדים
 לבקר ולצאן כו' בעבור כן צוה לשחוט אלה
 השלשה מינין לשם הנכבד כדי שידוע כי
 הדבר שהיו חושבים כי הם כתכלית העבירה
 הוא אשר יקריבו לבורא וכו' עכ"ל הרמב"ם.
 וכתב ע"ז הרמב"ן וז"ל: והנה הם דברי הבאי
 ירפאו שבר גדול וקושיא רבה על נקלה כו'
 שאיננו רק להוציא מלבן של רשעים וטפשי
 עולם וכו', עיי"ש בדבריו שהאריך לדחות
 שיטת הרמב"ם.

אבל כבר גילה הרמב"ם את דעתו
 פהלכות מעילה [פ"ח הל"ח], וז"ל: ראוי
 לאדם להתבונן כמשפטי התורה הקדושה
 ולידע סוף ענינם כפי כחו ודבר שלא ימצא
 לו טעם ולא ידע לו עילה אל יהא קל בעיניו
 כו' ק"ו למצוה שחקק לנו הקב"ה שלא
 יבעט האדם בהן מפני שלא ידע טעמן כו'
 והחוקים הם המצות שאין טעמן ידוע כו'
 וכל הקרבנות כולן מכלל החוקים הן; אמרו
 חכמים שבשביל עבודת הקרבנות העולם
 עומד, שבעשיית החוקים והמשפטים זוכין
 הישרים לחיי העולם הבא והקדימה התורה
 ציווי על חוקים וכו', ועיי"ש. והנה כאן גילה

רבינו כוונתו⁵, דמיד בתחלת דבורו מש"כ
 "ראוי להתבונן כמשפטי התורה הקדושה",
 דייק לשון "הקדושה" שלא ראיתי במקומות
 אחרים הכעה זו, אלא דכוונתו הוא
 דבמקומות שהם רחוקים מהשגתנו מצד
 קדושתן, אעפ"כ אם אפשר למצוא איזה
 טעם להבין סוף ענינם לפי כחו יעשה כן,
 ואם רואה שאינו מספיק ידע שהוא מן
 החקים ולא ימעט יחס החשיבות בשביל
 שהוא אינו מבין ומשיג הדבר, וזה מצא
 לכאר בשלהי ספר עבודה, ודו"ק היטב בזה.

3)

משרשי המצות. קבר אָמְרָנוּ פִּי צִנְיָן הַקָּרְבָּן
 לְהַזְכִּיר וּלְהַשִּׁיב הַחוֹשֵׁב אֶל-לִבּוֹ בְּכֹחַ הַפְּעֻלָּה פִּי
 הַרַע מַצְטִי. וְשִׁיבַקֵּשׁ מִחִילָה לְאֵל עַל הַפְּעוּי.
 וְיִתְּנֵהוּ עַל הַצְּמִיד. וּמִתְקַמְתּוּ בְּרוּךְ הוּא וּבִידְרָצְתּוֹ.
 קְלוֹת שָׁקֵל בְּנֵי אִישׁ וּמַעוֹט הַבְּנָתִם וְדִלּוֹת פֶּהֶם.
 הַקֵּל צִלְיָהֶם הַפְּקָרָה בַּחֲטָאִים הָאֵלֶּה הַנּוֹכְרִים
 לְהִיּוֹתָם כְּפִי-עֶשֶׂר בְּנֵי אָדָם וְצִנְיָן לִפִּי שִׁשְׁפִּלּוֹנִים
 קָרוֹב אֶצֶל בְּנֵי אָדָם. שְׂאִין סִפֵּק כָּל-חֲטָא הַלְשׁוֹן
 קָרוֹב וְתִמְיָדוֹ יוֹתֵר מִחֲטָא הַמַּעֲשֶׂה. וְזֶה נִסְפִּיק
 לָךְ עַל הַשְּׂבוּעוֹת. גַּם עַל צִנְיָן טַמְאָת מִקְדָּשׁ
 וְגִדְשׁוֹ יָדוּעַ שֶׁהַפְּשָׁלוֹן קָצוּי בּוֹ. שְׂעוּנָן הַטְּהָרָה
 קָשָׁה מְאֹד עַל כָּל אָדָם לְשִׁמְרוֹ עַד שֶׁיֵּשׁ לוֹ
 לְהִתְהַרֵּק הָאָדָם הַטְּהוֹר מִתְּהַקְרֵב אֶצֶל בְּנֵי אָדָם
 מִחֲשֵׁשׁ הַטְּמָאָה. וְיִאָרְךָ הַצִּנְיָן אִם בָּאֵתִי לְכַתֵּב
 מִפְּקָה צְדָדִין הַפְּשָׁלוֹנוֹת הַמַּצְטִיִּין בּוֹ. וְאוּלָּם
 יָדוּעַ הוּא לְכָל-מִבִּין. וּמִן הַשֶּׁרֶשׁ הַזֶּה שְׂאֵמְרָנוּ
 שֶׁהַפְּשָׁלוֹן קָרוֹב בְּצִנְיָנִים אֵלֶּה הַקֵּל לָהֶם עוֹד
 בְּשִׂבוּעַת הַצְּדוּת לְהִיּוֹתָם מִבְּיָאִים בְּפָקָה בֵּין עַד
 שׁוֹגֵג אוֹ מְזִיד. לִפִּי שְׂעוּנָן הַצְּדוּת הוּא תְּמִידִי
 בְּיוֹתֵר וְיִצָּר לֵב הָאָדָם כַּעַ. וְתוֹלִין הַשֶּׁקֶר בְּשִׂבְתָּהּ
 וְלֹא יִכְנָגוּ צְדוּתָם. גַּם יֵשׁ מִן הַבְּרִיּוֹת שְׂאִין
 מִשְׂגִּיחִין כָּל-כָּף בְּרָצָה הַגְּדוּלָּה שְׂעוּשִׁין בְּהַשְׁנֵת
 פֶּתֶן הַצְּדוּת. אֲחֵר שְׂבִידֵיהֶם לֹא יִגְדְּלוּ וְלֹא יִתְמַסּוּ.
 אֶף-עַל-פִּי שְׂבִידֵיהֶם אָדָם עָשׂוֹק וְרָצוּץ. לֹא
 יִתְנוּ לֵב עַל זֶה. וְעַל-כֵּן מִתְּהַמְצֵת הַצִּנְיָן וְקְלוּתוֹ
 בְּצִנְיָן הַמּוֹן הָעָם הֵינָה מִתְּמַסְדֵּי בְּרוּךְ הוּא לְהִיּוֹת
 בּוֹ בְּפָקָה. בֵּין שׁוֹגֵג בֵּין מְזִיד. וְאוּלָּם הַמִּבִּין
 בְּבִנְיָן-אָדָם יוֹדֵעַ פִּי כָּל אֲשֶׁר יִרְחִיקֵנו הָאֵל מִמֶּנּוּ
 אֶף-עַל-פִּי שְׂנֵתֵן הַדְּבָר לְכַפְּרָה. רְאוּ לָנוּ לְהִתְרַחֵקוּ
 מִבְּלִית הַרְחוּק. וְהַצִּנְיָן הוּא כְּאִלּוּ יוֹדֵעַ הָאֵל
 בְּרוּךְ הוּא אֶל-בְּנֵי-אָדָם דְּבָר פְּלוּנִי אִין רְצוּנִי
 שְׂמַעְשׂוּ אוֹתוֹ בְּשׁוֹם פְּנִים. וְאוּלָּם הַנִּקְשָׁל מִכֶּסֶם
 וְיִצְבֵּר צְלִיקָה— עֲשֵׂה תְּשׁוּבָה כָּל-בְּחֹ וְיִגְדֵר עֲצָמוֹ
 בְּתַרְבֵּה גְדָרִים וְיִבְיֵא קָרְבָּן לְקַבֵּעַ הַדְּבָר בְּלִבּוֹ
 שְׂלֵא יִקְשָׁל בּוֹ עוֹד. וּמִכָּל-מְקוֹם לֹא נִצַּל הָאִישׁ
 הַהוּא שְׂלֵא עָבַר עַל מִצְוַת בּוֹרְאוֹ.

וְשָׁמַע אוֹתוֹ בְּבִנְפִיּוֹ וְכוּ' (ה, ט). עֵינַי
 כְּפִי, נוֹכַח מַמַּשׁ, וְהֵלֵךְ אִין לֶךְ
 הַדְּיוּט שְׂמִרִית רִיחַ רַע שֶׁל כּוֹפִים נִשְׂרָפִים
 וְאִין נִפְשׁוּ קֹלָה עֲלֵיו, וְלִמָּה אָמַר הַכְּתוּב
 וְהַקְטִיר כְּדִי שִׂיחָא הַמּוֹצֵחַ שֶׁבַע וּמֵהוֹדֵר
 בְּקִרְבָּנוּ שֶׁל עֵי עַכ"ל. וְלַעֲנִיד הַדְּבָר נִרְיָן
 הַסָּבֵר, דְּבִפְרָשָׁה שְׂמוּת כְּחִיצ דְּיוֹכְבַד עֲשֵׂתָה
 חִיצַת מַשֵּׁה בְּחַמֵּר וּבִזְפָּתָה, וְעֵינַי רַש"י שֶׁס
 זָפַת מִזְחָחוֹן וְטִיט מִזְפַּנִּים, כְּדִי שֶׁלֹּא יִרִיחַ
 אוֹתוֹ לְדִיק רִיחַ רַע שֶׁל זָפַת, עַכ"ל. וְלִכְאוּרָה
 כִּיּוֹן שֶׁאֲהָרֵן וּצְנִיּוֹ הִיוּ גַם כֵּן לְדִיקִים, אִם
 כֵּן לִמָּה לֹא יִהְיוּ גַם כֵּן נִשְׂמֵרִים מִרִיחַ רַע.

(10)
 א' מ' ע'

(11)
 ח' ט' ז'

וְיֵשׁ לְמַר דֵּהַפְּסוּק מַגְלָה לָנוּ יִסוּד גְּדוֹל
 בְּהַהֲגַת צִין אָדָם לְחִצְרֵי, דּוּדְלֵי יִכּוֹל
 אָדָם לְנַהוֹג אִתּוֹ עֲלָמוֹ בְּחַסִּידוֹת וּפְרִישׁוֹת
 לְיִתְרֵיהֶם, אֲבָל כֹּל זֶה אִם אִין פּוֹגַע בְּכַבּוֹד
 שֶׁל חִצְרֵי, לֹאֵם אָדָם נִפְגַּע מִשׁוֹם חַסִּידוֹתוֹ
 אִין זֶה חַסִּידוֹת, וּכְמַזְאוּר בְּמַסִּילַת יִשְׂרָאֵל
 פֶּרַק כ'.

וְזֶה מַגְלָה לָנוּ הַמְּבֹרָךְ, דּוּדְלֵי הוּא מִילְתָּא
 דְּחַסִּידוֹת גְּדוֹל וְעִנְיָן טוֹב שֶׁלֹּא יִרִיחַ
 לְדִיק רִיחַ רַע, אֲךָ כֹּל זֶה כְּשׁוֹגַע לְעֲלָמוֹ,
 אֲבָל אִם לֹא יִהְיוּ מִקְטִירִים הַכּוֹפִים שֶׁל הַעוֹף
 [שְׂמַצִּיא הַרִיחַ רַע] שֶׁהַעֲנִי מַצִּיא יִהְיֶה חֲלִישׁוֹת
 דַּעַת וּבִזְיוּנוֹת לְהַעֲנִי, שְׂקִרְבָּנוּ אִין מֵהוֹדֵר,
 וְלִכֵּן לְרִיכִים לוֹתֵר עַל מִילְתָּא דְּחַסִּידוֹת שְׂנַח
 יִרִיחַ רִיחַ שְׂאִין הַגּוֹן, דְּמוֹטָב שִׂיחֵיהֶם הַעֲנִי
 בְּשִׂמְחָה וְלֹא יַעֲשֶׂה חַסִּידוֹתוֹ.

(12) א' ז' ט'

הַלְּבָבָה, שֶׁהִם עֲתוּדִים לְהַתְּחַדֵּשׁ כְּמוֹתָהּ. וְצַעַת
 שְׂנִיתָן לְצִנְיָי הַפְּרָשָׁה שֶׁל הַחוֹדֵשׁ הַזֶּה לְכַס, נִיתָן
 לְכַס כַּח הַתְּחַדְּשׁוֹת, שְׂעִלֵי מוֹרֵה חִידוּשׁ הַלְּבָבָה,
 וּבְחַלְמִידֵי רְצוּנוֹ יוֹנֵה בְּמִם. בְּרִכּוֹת הַקְּשׁוֹ שֶׁלֹּא
 עֵינַי שֶׁל חִידוּשׁ הַלְּבָבָה הוּא חֲשׁוֹן פְּשׁוּעַ, וְכִדְלֵי
 גַּמ. רֹאשׁ הַשָּׁנָה פְּעַמִּים בָּא בְּחַרְוֹכָה פְּעַמִּים בָּא
 בְּקִלְרָה, וְהוּא חֲשׁוֹן בְּסֹדֵר הַטְּעַנֵּ, וְלִמָּה מִרְמֹז
 בְּכֹל עַל עֵינַי שֶׁל הַתְּחַדְּשׁוֹת, וּמַתְרַלִּים כִּי לַעֲנִי

הַחוֹדֵשׁ הַזֶּה לְכַס רֹאשׁ הַחֲדָשִׁים רֹאשׁוֹן הוּא
 לְכַס לְחֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה, (שְׂמוּת יו' ז'), וּבְסִפּוּרֵנוּ
 מִפְּרָשׁ עֲפ"י פְּשׁוּעוֹת, שְׂעַבַד אִין הַזְּמַן שֶׁלּוֹ, כִּי
 מִשׁוֹטְעַד לְהַשְׁתַּחֲשֵׁב בְּהַזְּמַן לְעוֹבַת אֲדוּנוֹ, וְעַכְשָׁיו
 הַחֲדָשׁ הַזֶּה לְכַס, הַחֲדָשִׁים מִסּוּרִים צִדְכֵם לְעִשׂוֹת
 בְּכַס כְּרֹנוֹכֵם, וּמִמְדַרְשִׁים מִשְׁמַע דְּכָאן מַזְאוּר
 עֵינַי שֶׁל הַתְּמַסְרוֹת כַּח הַחִידוּשׁ לְכֹלל יִשְׂרָאֵל, וְכִמוֹ
 שֶׁאֲמַרו הַחוֹדֵשׁ הַזֶּה לְכַס — הַחִידוּשׁ הַזֶּה לְכַס,
 שְׂעַכְשָׁיו נַעֲשׂוּ בְּנֵי צִלְיָם עַל הַזְּמַן, שֶׁהִם
 צְהוּבָה לְמַעַל מִסֹּדֵר הַטְּעַנֵּ, וְכִמוֹ שְׂדַרְשׁוּ חֲז"ל
 אִין כֹּל חֲדָשׁ חַחַח הַשְׂמַשׁ אֲבָל לְמַעַל מִן הַשְׂמַשׁ
 יֵשׁ, וְצִנְיָ יִשְׂרָאֵל כְּשִׁיתָן לְכַס פְּרַשַׁת הַחוֹדֵשׁ וְנִכְסוּ
 חַחַח הַנְּהַגָּה שֶׁל לְמַעַל מִסֹּדֵר הַטְּעַנֵּ, שִׁישׁ לְכַס
 שִׁיכּוֹת לְהַלְמַעַל מִן הַשְׂמַשׁ. וּבִפְרָשָׁה זוֹ שֶׁל
 הַחוֹדֵשׁ הַזֶּה לְכַס וְכֹלל שֶׁהִם צִלְיָם עַל הַזְּמַן, וְכִמוֹ
 שְׂדַרְשׁוּ צִירוּשְׁלָמִי לְקַל גּוֹמֵר עֲלֵי, שֶׁאִם צִי"ד
 מַעֲבָרִין אִתּוֹ הַשָּׁנָה אִזְּ בְּחוֹלָה בַּח ג' בְּחוֹלּוֹתֵי
 חוֹרְרִין, שֶׁהַזְּמַן מִסּוּר לְכַס, וְהַטְּעַם זֶה הוּא, כִּי
 הִם שִׁיכִים לְהַנְּהַגָּה לְמַעַל מִסֹּדֵר הַטְּעַנֵּ, וְלִכֵּן
 הִם צִלְיָם עַל הַטְּעַנֵּ, וּמִזֶּה בָּא לְכַס כַּח הַחִידוּשׁ.

הַאֲדָם וְרֹאשׁ כַּח הַתְּחַדְּשׁוֹת וְלִכֵּן מַצְרִיכִים עֲלֵי,
 עִי"ש.
 וְלַחֲבִין הַדְּבָרִים נִקְדִים דְּבָרֵי הַמַּהֲרִ"ל
 (בְּגִזְרוֹת ה' פ"ו) בְּכַח שְׂמַלְיָנוּ כִּי כֹל הַמוֹעֲדִים
 מִקְּשֵׁר הַחִוֵּרָה בְּמַקְרִים בְּסֹדֵר הַטְּעַנֵּ, פִּסְחַ חוֹלָה
 הַחִוֵּרָה בְּחוֹדֵשׁ הָאֲבִיב, שְׂבוּעוֹת צַחַג הַקִּלְרֵי,
 וְסוֹכּוֹת נִקְרָא חַג הָאֲסִיף, וּמַזְאוּר שֶׁס כִּי כְּחִיצ
 (קְהֵלַת ה' ז') כִּי גִבַּע מַעַל גִּבַּע שׁוֹמֵר, וּפִירוּשׁוֹ כִּי
 עַל מַה שֶׁאֵנוּ רוֹאִים בְּסֹדֵר הַטְּעַנֵּ נַעֲשֶׂה מַעֲנִין
 אוֹתוֹ הַדְּבָר בְּעוֹלָמוֹת הַעֲלִיוּנִים, וְהַבִּיאוּר הוּא, כִּי
 כֹּל הַשְּׂפַעָה שֶׁאֵנוּ רוֹאִים זֶה הַעוֹלָם, הַשְּׂפַעָה הַזֶּה
 יִנְרַחַת מִלְּמַעַל עַד לְמַטָּה דֶּרֶךְ כֹּל הַעוֹלָמוֹת, עַד
 שְׂחַלְבֵּשׁ גַּם בְּסֹדֵר הַטְּעַנֵּ. וּמִהַשְּׂפַעָה בְּסֹדֵר

(6)

13
102

הכח של החדשות, ויקס מלך חדש, ואמרו שחדש
 גזירותיו, ולא ידע את יוסף—ואמרו חז"ל עשה
 עלמו כאילו לא ידע, ומנין זה למצרי כח
 ההחדשות השייך לישראל, כי אין כל חדש תחת
 השמש, ורק שמי שזניו הי' חסר להם כח
 ההחדשות ואמרו נבי' כמלרים, עי"ז נעלו הם
 הרוח החדשות, כי צעה שיוודת למטה רוח
 החדשות עבור כלל ישראל, אם אין כלל ישראל
 משתמשים בה נוטלים אותה הכח אומה"ע, וזהו
 כונת המד' עתה יאכלם חדש את חלקיהם,
 שהמלרים אכלו את חלק החדשות השייך
 לישראל.

גאולת כלל ישראל הי' כשצאו להם שוב
 הרוח של החדשות, והתחלת הגאולה הייתה
 הפרשה של החודש הזה לכם, שהגלות התחיל
 צעה ויקס מלך חדש, כשהמלרים נעלו כח
 ההחדשות מזני"י, וכשאמר להם החודש הזה
 לכם הי' התחלת הגאולה, שצא להם בחזרה כח
 ההחדשות, כי צעה שאמר להם משרע"ה את
 הפרשה של החודש הזה לכם, הדבר הי' הציא
 בהם רוח החדשות. ולכן יש ה"א להתחיל
 המלכה של סיפור יו"י מ'מר"ח, כמו שאומרים
 בהגש"פ וכול מראש חודש, [והגידו חסידים כי
 ה"א צגמ. אמת]. כי ציוס ר"ח הייתה התחלת
 הגאולה ע"י קריאת הפרשה, שהציא בתוכם רוח
 החדשות.

ובכל שנה צעה קריאת הפרשה מתעורר
 הפחת רוח חיים בכלל ישראל, וכדאיחא בספרים
 שהקריאה מעורר הזמן, ובפרט כשאז צמלרים
 ע"י קריאת הפרשה של החודש הזה לכם הי'
 ההחדשות צני ישראל, צודאי יכולין לזכות
 לברוח החדשות ע"י קריאת הפרשה, ויכולין
 להתחיל מחדש לעבודת השי"ת, אך לריכין הכנה
 לקבל ההחדשות, ואולי זה הכונה צמה שאמרו
 שהקדים פרשת פרה לפרשת החודש מפני שהיא
 עהרתן של ישראל, שריכין עהרה לקבל הרוח
 החדשות, וכמאמר הכתוב לב עהור צרה לי
 חלקים ורוח נכון חדש צקרצני. ולכן צריך כל אחד
 לקבין עלמו לקבל הרוח ההחדשות.

צריך האדם לעשות הכנה מיוחדת להיות
 מוכן לקבל רוח ההחדשות, ואין לו לסמוך
 צבקריאת הפרשה לחוד די לו, כי צריך להכין
 הפלים לקבל הרוח ההחדשות שיווד צקריאת
 הפרשה, ודבר זה למדנו מקיז מצני ישראל צארץ
 מלרים, ששמעו את הפרשה מפיו של משה רבינו
 ק"ה, וצודאי פעל הרבה יותר מקריאת הפרשה
 צזמנינו, ויהי שכונה מדצרת מתוך גרונו, ואעפי"כ
 אחר קריאת הפרשה מתו צני ישראל צג' ימו
 אפילה, וכמו שאמרו חז"ל על הפסוק וחמשים
 עלו צני, אחד מחמשה יאלו וד' חלקים מתו צג'
 ימו אפילה, שאלו האנשים לא היו ראויים לקבל
 הרוח ההחדשות, כיש שאנו צריכים לעשות
 הכנה לקבל ההחדשות שצאה צמתנה ממרום
 לכלל ישראל.

הטבע יכולין לנו לדעת כי יש השפעה רוחני מעין
 אותו ההשפעה שצראה צעולם הטבע, והוא
 צהצחינה שאיחא צגמ. שצת (י:) הנותן פח
 לתיווק צריך להודיע לאמו מאי עביד לי אמר
 אצוי שאיף לי משחא כי כל המקרים צסדר הטבע
 הם כשאיף לי משחא לדעת שצעת הכוח יש
 להשפעה רוחני, מעין אותן המקרים שראויים
 צסדר הטבע. ודבר זה רואים לנו מזה שחלחה
 הצורה הג' רגלים צמקרים צסדר הטבע, כי אם
 חודש ניסן נקרא צחורה חודש האצבי, חודש שיש
 צו רוח של חחי וכו"י חדשה צעוה"ז, זה סימן
 שאז יורדת השפעה של חחי, וההשפעה וחלצה
 אף צעוה"ז הגשמי, שאז הוא זמן האצבי, ולכן
 ראוי שהזמן יהי קודש לה', ועל האדם לדעת כי
 צזמן הזה יכול הוא לקבל רוח של חחי צענינו
 רוחניות, וכוא זמן להחדשות, וכן הוא צכל
 הרגלים כולם.

וכן לנו רואים כי גשם ועל הם גורמים
 למיחה צעוה"ז, ומלינו עוד שגשם ועל הם
 גורמים חחיית המתים, על חורה מחייהו, כי גשם
 ציסודו הוא כח של חיות, וכח זה של חיות יורד
 עד לעולם הזה הטבעי, ששם החיות הזה מוגבל
 לחיות האמחים, וזה נכלל צמה שאיחא בחז"ל שדי
 שאמר לעולמו די, שזמלם החיות לדברים
 הגשמיים, אבל ציסוד חיות הזה של גשם יש
 צכוחו אף להחיות מתים, ולכן תקני חז"ל צבורות
 הגשמים צחחיית המתים, כי הגשם ציסודו יש צו
 כח החיות להחיות מתים, וכן כל ההשפעות כולם
 שמלינו צסדר הטבע, הם רק לבוש הגשמי
 לההשפעה הרוחני שיוודת צעת ה"היא.

לכן אף שחידוש הלצנה הוא ענין טבעי,
 מורה הוא על-כח ההחדשות, כי אם לעין האדם
 מראה שאז תחדש הלצנה, ויש לבוש צעולם
 הגשמי של החדשות, זה לסימן שאז צצחינה כי
 גצה מעל גצה שומר יש רוח של החדשות,
 ושצראש חודש צזמן שנתחדש הלצנה, יכול האדם
 לאדש את עלמו, ולקבל סיוע מזה ההחדשות
 היורד צר"ח, וכח ההחדשות הזה נמסר לישראל
 צעה שילאו ממלרים, שניתן להם הפרשה של
 החודש הזה לכם, כח החידוש מסור ציד צני
 ישראל.

ב

כתוב ויקס מלך חדש, ואמרו חז"ל (שמו"ר
 פ"א י') רצנין פתחין פתחא להאי קרא (הושע הי'
 ז') צבה צגדו כי צנים זרים ילדו עתה יאכלם חדש
 את חלקיהם, ללמדך כשמת יוסף הפרו צרית
 מילה אמרו נבי' מלריים וכו' לקיים מה שנאמר
 עתה יאכלם חדש את חלקיהם, מלך חדש שעמד
 וחדש עליהם גזירותיו, ע"כ, ומפרש חידושי
 הרי"מ ז"ל דצרי המדרש, (עי' שפ"א שמות
 תרל"א), כי קשה להמדרש איך צא להמלרים

7